

Huvuddelen av Hughes' arbete innefattar en klar och koncis redogörelse för högsta domstolens praxis i avseende på tolkning av olika författningsbestämmelser, med övervägande hänsyn tagen till dess användning av lagprövningsrätten. Sålunda behandlas i ett kapitel domstolens arbete för att »befästa unionen»; särskilt få härvid en rad av Marshall's banbrytande utslag under förra delen av 1800-talet passera revy. I ett följande kapitel skärskådas stater-nas förhållande till unionen med utgångspunkt från högsta domstolens praxis, och slutligen lämnas i två kapitel på nära hundra sidor en framställning av domstolens verksamhet för bevarande av »frihet, egendom och social rättvisa»; i dessa kapitel är det framför allt domstolens praxis vid prövning av statslagar, särskilt med stöd av den fjortonde författningsändringen, som analyseras och i några cmstridda punkter försvaras. Avslutningsvis går författaren på ett par punkter in på den kritik som riktats mot högsta domstolens praxis och på förslagen om en begränsning av lagprövningsrätten. Han ställer sig härvid helt naturligt på en klart konservativ ståndpunkt och förklarar den judiciella kontrollen utgöra ett av de mest värdefulla dragen i amerikanskt statsliv.

L. ROGERS: *The American senate*. A. Knopf, New York 1926. (256 s.).

P. DE WITT HASBROUCK: *Party government in the house of representatives*. The Macmillan company, New York 1927. (265 s.).

Under de sista decennierna har det amerikanska representationssystemet, fränsett vidtagna författningsändringar — om direkt val av senatorer 1913 och om rösträtt för kvinnor 1920 — i olika avseenden undergått en betydelsefull utveckling, särskilt vad de båda husens arbetsformer beträffar. Föreliggande båda arbeten giva tillsammans en god bild av detta system, sådant det för närvarande funktionerar.

Rogers arbete om den amerikanska senaten avser framför allt att giva en bild av denna kammars allmänna konstitutionella ställning och att härvid understryka vissa enligt författarens mening icke tillräckligt uppmärksammade faktorer. Boken är alltså, såsom i företalet uttryckligen framhålles, i viss mån tendentiös, så till vida nämligen, som den med medveten ensidighet vill fästa uppmärksamheten på vissa huvuddrag i senatens karaktär. Författaren vill visa, att senaten för närvarande intager en dominerande ställning i amerikanskt statsliv och att detta förhållande strider mot statskicketets grundprinciper, eftersom senatens sammansättning är odemokratisk; samtidigt gör han emellertid gällande, att senatens utomordentliga befogenheter äro nödvändiga för att denna kammare skall kunna utgöra en motvikt mot exekutivmakten och med framgång bekämpa dess växande anspråk.

Efter några inledande anmärkningar och en kort redogörelse för senatens tillkomsthistoria går författaren in på en framställning av senatens »exekutiva» befogenheter, dess medverkan vid utnämning och avskedande av ämbetsmän och avslutande av fördrag. Han framhåller, under särskilt hänsynstagande till exempel från senare år, att senaten sökt att till det yttersta utnyttja sina konstitutionella befogenheter; bl. a. erinras om senatens vägran att godkänna utnämningen av en kabinettsmedlem år 1925 — ett förhållande, som tidigare icke förekommit sedan 1868 — och dess uppträdande i fråga om vissa viktiga traktater, såsom föredragen om nationernas förbund och om den fasta mellanfolkliga domstolen. På en punkt är hans redogörelse redan föråldrad; boken skrevs nämligen före det utslag av högsta domstolen, vari klargjordes, att kongressen icke genom lagstiftning kan begränsa presidentens befogenhet att avskeda ämbetsmän (jfr denna tidskrift 1927, sid. 49 ff.).

I det följande behandlas i två kapitel senatens legislativa funktioner och skillnaden i vissa avseenden mellan de båda husens arbetssätt. I fråga om senatens sammansättning betonas i detta sammanhang, att staternas lika representation ger jordbruksintressena en privilegierad ställning och att de radikala minoritetsgrupperna därför under senare tid varit starkare representerade i senaten än i representanthuset. Genom en rad exempel påvisas, att senatens andel i lagstiftningsmakten i realiteten är mer betydande än det lägre husets och att detta även gäller finansfrågor, trots husets prioritetsrätt i dessa spörsmål. En av de främsta orsakerna till senatens starkare ställning utgör enligt författarens mening den i praktiken nära nog obegränsade debattfriheten, som starkt kontrasterar mot representanthusets ständiga användning av closure; även i senaten finnes visserligen sedan 1917 en closurebestämmelse, men denna fordrar för sin tillämpning två tredjedels majoritet och har endast vid ett par tillfällen använts.

I de tre sista kapitlen behandlas senatens ställning såsom kontrollorgan gentemot exekutivmakten. Särskilt beröras de viktiga undersökningar genom senatskommittéer, som under de senare åren vidtagits, såsom t. ex. undersökningen beträffande korruptionsskandalerna under Hardings administration. I en redogörelse för »presidentens propaganda och senaten» meddelas en del intressanta upplysningar rörande det högsta exekutivorganets särskilt under Coolidge's tid högt utvecklade reklammetoder. Slutkapitlets titel, enligt vilken senaten är »forum of the nation and critic of the executive», sammanfattar författarens allmänna uppfattning rörande senatens ställning till presidenturen.

De Witt Hasbrouck's arbete om representanthuset har ett mera begränsat syfte än Rogers' arbete om senaten. Undersökningen gäller, såsom titeln angiver, främst frågan om det sätt, på vilket ledningen av husets arbete utövas genom partiorganisationerna.

Spörsmål berörande husets allmänna konstitutionella ställning, särskilt i förhållande till senaten, beröras visserligen även, men på någon mera ingående undersökning har förf. i dessa punkter icke ingått.

I ett inledningskapitel redogöres för de genomgripande förändringar, som beslötos i husets arbetsordning 1910—1911 och som framför allt avsågo att begränsa talmannens befogenhet. Tidigare hade, som bekant, särskilt under den långa republikanska regimen efter 1895, talmannen kommit att intaga en alltmer dominerande ställning, särskilt genom sin befogenhet att utse ledamöter i utskotten, sitt ordförandeskap i den viktiga Rules-committee och sin diskretionära myndighet vid utdelandet av ordet. Genom samverkan mellan demokrater och dissentierande republikaner blevo dessa befogenheter fråntagna talmannen och denne har sedermera icke framträtt som ledare av husets arbete. För att huset skall vara arbetsdugligt är emellertid en viss maktkoncentration nödvändig och för ernående av denna ha andra medel måst tillgripas; behandlingen av dessa frågor upptager huvudparten av arbetet. Partimajoriteternas makt att binda minoriteten inom resp. partier har strängt uppehållits; inom det republikanska partiet fordras enkel, inom det demokratiska två tredjedels majoritet för att åstadkomma för alla medlemmar bindande beslut. Till stor del överlämnas bestämmanderätten inom partierna dels till deras »floor leaders», dels till särskilda »steering committees». Formellt väljas utskotten av huset, men i realiteten är valet överlämnat till vissa partiorgan; de republikanska utskottsmedlemmarna utses av partiets committee on committees, som består av en medlem från varje stat med republikansk representation, de demokratiska av partiets medlemmar i committee on ways and means, som i sin tur väljas av partiets caucus. Möjligheten att erhålla ordet är likaledes realiter inskränkt genom partiledningarnas starka kontroll över medlemmarna.

Utskottsväsendet behandlas jämförelsevis utförligt. Av intresse äro förf:s påpekanden rörande betydelsen av utskottens befogenhet att icke avgiva utlåtanden rörande hänvisade motioner. Denna belyses med en rad siffror från de senaste åren, som visa, att under denna tid bortåt sjuttio procent av alla motioner ha »dödats i utskotten». Att det i själva verket är omöjligt att till realbehandling i huset upptaga alla förslag, klargöres av erinringarna om antalet vid de sista kongresserna väckta motioner, som för varje två-årsperiod rör sig mellan tio- och tjugotusen; under perioden 1925—1927 väckte i genomsnitt varje representant fyrtyotvå förslag. Författaren betonar emellertid behovet av en anordning, som begränsar utskottens maktbefogenhet i detta hänseende utan att i allt för hög grad öka husets arbetsbörda; olika möjligheter härutinnan ha visserligen prövats, men hittills har icke någon användbar metod uttänkts. Vad beträffar valet av utskottsledamöter betonar förf., att anciennitetsregeln numera är än mera förhärskande än tidigare. Det vanliga är att, då huset konstituerats för en två-årsperiod, de

medlemmar, som icke tillhört huset under närmast föregående session, vid fördelningen av utskottsplatserna räknas som nykomlingar, även om de tidigare under flera perioder tillhört kongressen. En följd härav blir, att en oproportionerlig del av de viktigaste platserna besättes med representanter från vissa stater, nämligen de stater, där ett av de båda partierna permanent intager majoritetsställning. De uppenbara olägenheter, som i detta och andra hänseenden anciennitetsprincipen tillhör, finner emellertid författaren till stor del uppvägda därigenom, att tvistigheter inom partierna vid utskottsvalen på detta sätt i regel undvikas.

Ett av bokens senare kapitel behandlar representanthusets sammansättning ur synpunkten av valresultaten under senare år. Det betonas bl. a., att i ett mycket stort antal distrikt ett av de båda partierna ständigt hemför segern; sålunda ha sedan 1914 122 kongressdistrikt ständigt röstat demokratiskt och 148 republikanskt och i det hela ha alltså under denna period bortåt två tredjedelar av samtliga distrikt behärskats av ett och samma parti. I detta sammanhang erinras även om att omval numera är mera vanligt än tidigare; under tiden efter 1914 ha i genomsnitt vid varje val nära 80 procent av husets medlemmar blivit omvalda. De uttalanden, som t. ex. Bryce faller på denna punkt, äro alltså numera avgjort föråldrade.

I ett avslutande kapitel diskuteras några allmänna spörsmål, särskilt husets förhållande till senaten. I stort sett instämmer härvid författaren i Rogers' uttalanden, ehuru han kanske är något mindre benägen att framhålla senatens starka ställning. Det betonas kraftigt, att en stark koncentration av den reella makten i representanthuset är nödvändig för att den principiella likställigheten mellan de båda husen någorlunda skall kunna uppehållas. I det hela torde arbetet utgöra den bästa framställning av representanthusets arbetsätt, som utkommit efter 1910—1911 års reformer; för tidigare skeden kan särskilt hänvisas till Follett's arbete *The speaker of the house of representatives*, 1896.

H. T—n.

FREDRIK LAGERROTH: *Indelnings- och grundskatteväsendets avveckling. Ett systemskifte inom svensk statshushållning*. Lund (Malmö) 1927. Gleerup. 250 s. Kr. 8,00. Skrifter utgivna av Fahlbeckska stiftelsen IX.

Den, som aldrig varit med om annat än fullt genomförd penninghushållning, kan nog icke ens i fantasien riktigt föreställa sig, vad det innebar, då skatterna huvudsakligen utgingo i olika slag av varor och endast till en mycket ringa del i penningar; då penningen icke utgjorde någon särskilt önskvärd »skattepartzedel», underkas-